

Tisková zpráva, 7. října 2022

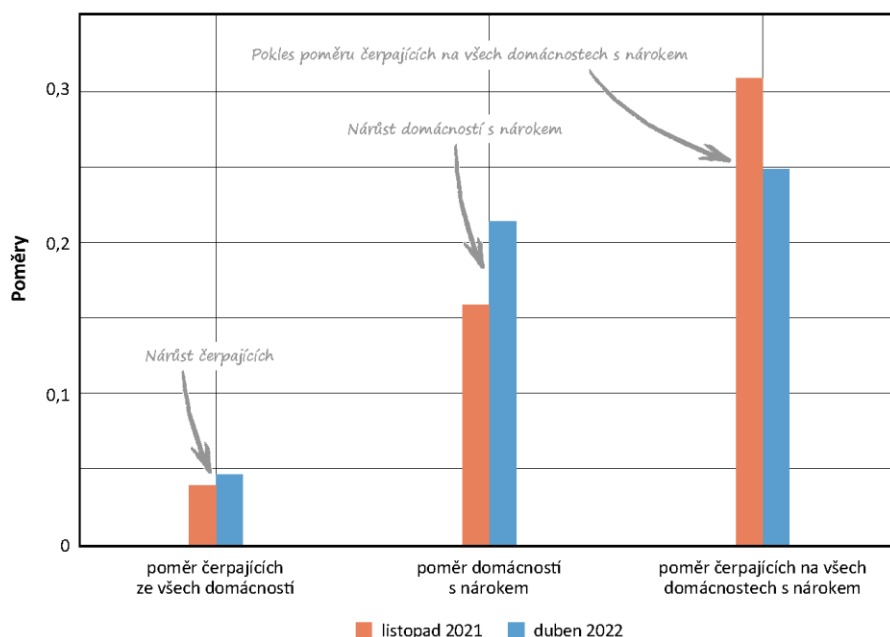
Nová studie think-tanku IDEA při Národohospodářském ústavu Akademie věd ČR „Nárůst cen energií a zvýšení příspěvku na bydlení: Pomohlo to?“ analyzuje dopady mimořádného navýšení normativních nákladů na bydlení, ke kterým vláda přistoupila v lednu tohoto roku. Opatření vedlo ke zvýšení příspěvku na bydlení a spolu s růstem cen energií rozšířilo počet domácností s nárokem na příspěvek. Byla však tato pomoc účinná?

Od podzimu roku 2021 rostou ceny energií, a tudíž i bydlení tak, že se řada domácností dostává do existenčních potíží. V reakci nato česká vláda rozhodla o zvýšení normativů (zákonem stanovené průměrné náklady na bydlení) u příspěvku na bydlení, čímž se zvýšila maximální možná čerpaná částka příspěvku. V důsledku rostoucích cen energií vzrostl i počet domácností s nárokem na příspěvek.

Studie ukazuje, že ačkoli se počet domácností, které příspěvek na bydlení čerpaly, zvýšil, jejich podíl na všech domácnostech s nárokem se naopak snížil. Příspěvek na bydlení totiž zdaleka nečerpají všichni, kdo na něj mají nárok.

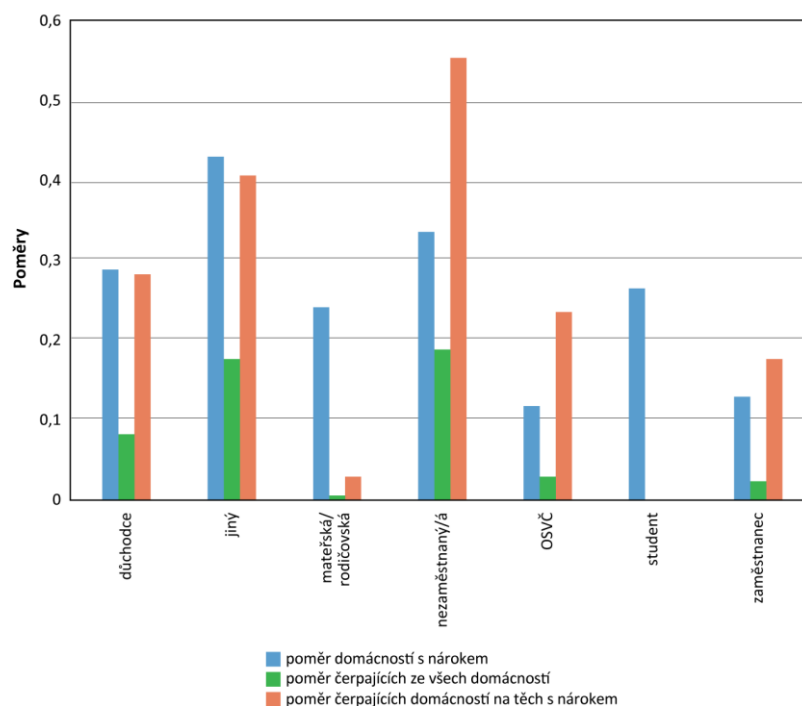
„Většina domácností o příspěvku ví, ale mnohé o něm mají špatné informace a chybně usuzují, že na příspěvek nárok nemají. Pro některé také nepředstavuje dostatečnou sumu, a to i přes navýšení. Pravděpodobně je odrazuje i velká administrativní náročnost žádosti,“ vysvětluje důvody nedostatečného čerpání příspěvku spoluautor studie Filip Pertold.

Graf 7: Nárok na příspěvek a čerpání příspěvku před a po zvýšení normativu

Zvyšování normativu mělo kompenzovat domácnostem vyšší náklady na bydlení. Tento cíl se však podařilo splnit jen částečně. Studie dokládá, že ačkoli se zvýšení normativu v mnoha domácnostech do výše příspěvku promítlo, nárůst výdajů na bydlení to zdaleka nepokrylo. Například u domácností, kterým podíl výdajů na bydlení v čistém příjmu vzrostl o 15 procentních bodů, navýšený příspěvek v průměru nenahradil ani pětinu takto zvýšených výdajů.

Graf 9: Nárok na příspěvek a čerpání příspěvku, podle ekonomické aktivity

Nejpočetnější skupinu mezi domácnostmi, které mají nárok na příspěvek, i těmi, co příspěvek čerpají, tvoří důchodci. Z analýzy vyplývá, že podíl důchodců, kteří mají na příspěvek nárok, ve sledovaném období nijak výrazně nevzrostl. Na rozdíl od ostatních demografických skupin však na zvýšení normativu reagovali neaktivněji a začali ho čerpat ve větší míře.

„Zjištění poukazují na dlouhodobý nepoměr mezi nárokem na příspěvek na bydlení a jeho skutečným čerpáním. Řešením by bylo zvýšení informovanosti ohledně podmínek nároku, výrazné snížení administrativy spojené s žádostí o příspěvek a navýšení normativu tak, aby lépe odpovídal rostoucím cenám energií,“ shrnuje doporučení plynoucí ze studie její spoluautor Petr Pleticha.

Studie vznikla ve spolupráci s PAQ Research a s podporou Akademie věd ČR v rámci programu Strategie AV21. Celý text k dispozici [zde](#).

Kontakt na autory studie:

Filip Pertold, filip.pertold@cerge-ei.cz

Petr Pleticha, petr.pleticha@cerge-ei.cz

Administrativní kontakt pro média:

Eva Peňázová, eva.penazova@cerge-ei.cz, +420 - 602 698 440

IDEA při CERGE-EI, Politických vězňů 7, Praha 1, idea@cerge-ei.cz

Institut pro demokracii a ekonomickou analýzu (IDEA) při Národohospodářském ústavu AV ČR, v. v. i. je nezávislý akademický think-tank zaměřující se na analýzy, vyhodnocování a vlastní návrhy veřejných politik. Doporučení IDEA vychází z analýz založených na faktech, datech, jejich nestranné interpretaci a moderní ekonomické teorii. IDEA je projektem Národohospodářského ústavu Akademie věd České republiky, který spolu s Centrem pro ekonomický výzkum a doktorské studium Univerzity Karlovy (CERGE) tvoří společné akademické pracoviště CERGE-EI.